

Biarritz, 14 Οκτωβρίου 2000

ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
(2^η ημέρα εργασιών)

Μετά το τέλος των πρωινών εργασιών του Ατυπου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης παραχώρησε συνέντευξη τύπου στους Έλληνες δημοσιογράφους. Εισαγωγικώς ο Πρωθυπουργός είπε τα εξής:

“Το κεντρικό θέμα της Συνόδου Κορυφής ήταν η Διακυβερνητική και για να το πω με λιγότερο τεχνικούς όρους, η αλλαγή της Συνθήκης, η αλλαγή του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ποιό σκοπό είχε η αλλαγή αυτή ; Να προετοιμάσει τη διεύρυνση . Η Ε.Ε. σε μερικά χρόνια θα έχει πολύ περισσότερα μέλη, περίπου 25, και δεν μπορεί να λειτουργεί με τους ίδιους κανόνες που λειτουργεί σήμερα. Οι νέοι κανόνες πρέπει να συζητηθούν και να γίνουν αποδεκτοί από όλους.

Ενα πρώτο θέμα το οποίο συζητήθηκε είναι το θέμα “τι επιδιώκουμε”. Μια άποψη είναι ότι επιδιώκεται περισσότερη αποτελεσματικότητα. Δική μας γνώμη ότι βεβαίως χρειάζεται περισσότερη αποτελεσματικότητα, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να προσέξουμε δύο σημεία:

- Το ένα είναι η **δημοκρατικότητα**. Να περιορίσουμε το δημοκρατικό έλλειμμα ή να έχουμε ρυθμίσεις που να εξασφαλίζουν περισσότερη δημοκρατική λειτουργία στην Ε.Ε.
- Το δεύτερο σημείο είναι η **διατήρηση της ιδιαιτερότητας στον τρόπο λήψης αποφάσεων**. Η διατήρηση της κοινοτικής μεθόδου λήψης αποφάσεων, η οποία επιτρέπει σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν να εκφράζουν την άποψή τους και να συγκαθορίζουν τις αποφάσεις.

Ενα πρώτο σημείο συζήτησης ήταν η επέκταση της ψηφοφορίας, της λήψης δηλαδή των αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία. Σήμερα πολλά θέματα αποφασίζονται με ομοφωνία. Έχει διαπιστωθεί ότι αυτό οδηγεί σε αδιέξοδα και το ζητούμενο είναι να περιοριστεί αυτή η ομοφωνία. Υπήρχε μια κοινή στάση απέναντι σε αυτό το θέμα. Όλες οι χώρες ήταν σύμφωνες

ότι θα πρέπει να αυξηθούν κατά πολύ οι αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία. Και συγκεκριμένα, στα θέματα της κοινωνικής πολιτικής, στα θέματα ασύλου, μετανάστευσης, δικαστικής συνεργασίας, όχι όμως στα θέματα της φορολογίας. Εκεί η πλειοψηφία ήταν της άποψης ότι πρέπει να παραμείνουν τα πράγματα περίπου στο καθεστώς που ισχύει σήμερα.

Όσον αφορά τα θέματα κοινής εμπορικής πολιτικής, η άποψη που επικράτησε ήταν ότι σε ορισμένες περιπτώσεις χρειάζεται ομοφωνία. Αυτή ήταν η θέση η δική μας, σε σχέση με τα θέματα της ναυτιλίας και των μεταφορών, αλλά στα υπόλοιπα θέματα θα μπορούσε να καθιερωθεί η ειδική πλειοψηφία. Επίσης στα μέτρα κατά των διακρίσεων να ισχύσει η αρχή της ειδικής πλειοψηφίας, καθώς και στα θέματα του περιβάλλοντος. Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι η άποψη η οποία επικράτησε είναι ότι σε πάρα πολλά θέματα πρέπει να ξεφύγουμε από τον κανόνα της ομοφωνίας, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε πιο γρήγορα στις αποφάσεις.

Ενα δεύτερο πρόβλημα το οποίο συζητήθηκε ήταν η ενισχυμένη συνεργασία, η ευελιξία. Δηλαδή, αν θα μπορούν ορισμένα κράτη μέλη, όταν δεν είναι όλα σύμφωνα, να προχωρήσουν στην εφαρμογή μιας πολιτικής. Ενα παράδειγμα μιας τέτοιας ενισχυμένης συνεργασίας είναι η ONE. Είναι γνωστό ότι 12 από τα 15 μέλη της Ε.Ε προχωρούν. Ενα άλλο παράδειγμα είναι η Συνθήκη του Σένγκεν, όπου και εκεί δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη-μέλη. Η κρατούσα άποψη είναι ότι θα πρέπει να διευκολυνθεί αυτή η ενισχυμένη συνεργασία, η ευελιξία. Συζητήθηκαν οι προϋποθέσεις και υποστηρίχθηκε από την Ελλάδα και πολλές άλλες χώρες ότι αυτό θα πρέπει να ισχύσει και στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και άμυνας υπό ορισμένες όμως προϋποθέσεις. Π.χ. εκεί να ισχύει το δικαίωμα της αρνησικυρίας, το βέτο. Αν, δηλαδή, κάποια χώρα θεωρεί ότι αυτό δεν είναι σωστό, να μην υπάρχει στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και άμυνας η ενισχυμένη συνεργασία.

Το κύριο θέμα αντιπαράθεσης ήταν το μέγεθος και η σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το θέμα της στάθμισης των ψήφων, πόσες ψήφους θα έχει κάθε χώρα-μέλος.

Όσον αφορά το μέγεθος και τη σύνθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκφράστηκαν δύο κυρίως απόψεις:

- Η πρώτη άποψη είναι ότι κάθε χώρα-μέλος θα πρέπει να έχει έναν (1) Επίτροπο. Αυτή είναι και η ελληνική θέση.
- Η δεύτερη άποψη είναι ότι θα πρέπει να υπάρχει ένα όριο Επιτρόπων. Π.χ. 15, 17 ή 20 και ότι θα πρέπει να εναλλάσσονται οι Επίτροποι από όλες τις χώρες-μέλη με τον ίδιο ρυθμό, με τους ίδιους κανόνες, δηλαδή να μην υπάρχουν χώρες που να έχουν μόνιμους Επιτρόπους. Αυτή ήταν η πρόταση της Γαλλικής Προεδρίας. Απόφαση σε σχέση με αυτό

το θέμα δεν ελήφθη. Η συζήτηση αυτή θα συνεχισθεί και θα ληφθούν αποφάσεις, ει δυνατόν, στο τακτικό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Νίκαια.

Όσον αφορά τη στάθμιση των ψήφων, δηλαδή αν θα αλλάξουμε το πόσες ψήφους θα έχει κάθε χώρα - και αυτό ήταν αντικείμενο διαφορών - οι μεγάλες χώρες υποστήριξαν την άποψη ότι θα πρέπει ο αριθμός των ψήφων τους να ανταποκρίνεται στο μέγεθος του πληθυσμού τους. Και πράγματι είναι αλήθεια ότι τώρα που είναι περισσότερα τα μέλη στην Ε.Ε. και έχουν αλλάξει τα πληθυσμιακά δεδομένα, ο αριθμός των ψήφων των μεγάλων κρατών δεν είναι ο ίδιος με αυτόν που ήταν στην αρχή της Ε.Ε. Και άλλες χώρες, όπως η Ελλάδα, υποστηρίζουν την άποψη ότι θα πρέπει να υπάρχει μια διπλή πλειοψηφία για να λαμβάνονται οι αποφάσεις. Δηλαδή, να υπάρχει μια πλειοψηφία των κρατών-μελών, 60% π.χ., και μια πλειοψηφία των πληθυσμών 60%. Πιστεύουμε ότι έτσι ανταποκρινόμαστε στα συμφέροντα όλων.

Η συζήτηση αυτή είναι μια αρκετά τεχνική συζήτηση, αλλά διήρκεσε περίπου οκτώ ώρες και αποδεικνύει πόση σημασία έχει για την επόμενη εξέλιξη της Ε.Ε.

Θέλω, όμως, να τονίσω ότι η συζήτηση αυτή δεν εκφράζει το γεγονός ότι η Ε.Ε. εισέρχεται σε ένα άλλο στάδιο. Και αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τα προβλήματα του άλλου σταδίου, θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ποιά κατεύθυνση θέλουμε για την Ε.Ε. Τι θέλουμε όσον αφορά την ομοσπονδιακή μορφή της, την ομοσπονδιακή δομή της, τη συλλειτουργία όλων αυτών των κρατών, δηλαδή, πώς θα οργανώσουμε στο επόμενο στάδιο, που είναι τελείως διαφορετικό, την Ε.Ε. Είναι μια συζήτηση που έχει αρχίσει εδώ και πολύ καιρό και όπως τόνισα και στη Σύνοδο Κορυφής, είναι μια συζήτηση η οποία πρέπει να συνεχιστεί και μέσα στο πλαίσιο της Ε.Ε. για να δοθούν απαντήσεις. Ίσως δεν είναι δυνατό να γίνει αυτό μέχρι τη Νίκαια, αλλά βεβαίως πρέπει να γίνει μετά. Δεν κλείνει το θέμα με τις ρυθμίσεις για τον Επίτροπο ή τις ψηφοφορίες. Η Ε.Ε. θα έχει προοπτική, αν το όραμα το οποίο θέλουμε, ο στόχος τον οποίο επιδιώκουμε, είναι πολύ πιο φανερός.

Σήμερα το πρωί, συζητήσαμε και για το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων στην Ε.Ε. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων απαντά στο ερώτημα, ποια είναι τα δικαιώματα των πολιτών της Ε.Ε. και ποιες οι υποχρεώσεις τους απέναντι στην εξουσία των κοινοτικών οργάνων. Ο κάθε πολίτης σήμερα στη χώρα του, με βάση το Σύνταγμα, έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις. Ο κάθε πολίτης που ζει στην Ευρώπη, με βάση την ισχύουσα Συνθήκη για τα ανθρώπινα δικαιώματα, έχει δικαιώματα και υποχρεώσεις, όσον αφορά τη λειτουργία του, την παρουσία του, τη ζωή του στη χώρα του απέναντι στην κυβέρνηση και το κράτος του. Δεν υπάρχει όμως καμία ρύθμιση για τους Ευρωπαίους πολίτες σε σχέση με

την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τι αποφάσεις μπορεί να πάρει η Ε.Ε ; Μπορεί να πάρει αποφάσεις που αφορούν θέματα βιοηθικής ; Μπορεί να πάρει αποφάσεις που αφορούν τα προσωπικά δεδομένα ; Μπορεί να πάρει αποφάσεις που αφορούν την αξιοπρέπεια του ανθρώπου και την προστασία της προσωπικής του ζωής ; Θα πρέπει, λοιπόν, πάνω σε αυτά τα θέματα να υπάρχουν κανόνες. Και ο Χάρτης προσπαθεί να δώσει απάντηση σε αυτό. Κανόνες για τους Ευρωπαίους πολίτες απέναντι στα όργανα της Ε.Ε. Δικαιώματα και υποχρεώσεις, ώστε ο καθένας να έχει ρυθμίσεις, σε σχέση με τις δυνατότητές του και κυρίως με την προστασία των δικαιωμάτων του.

Υπήρχε συμφωνία για το Χάρτη. Χαιρετίζουμε αυτό το Χάρτη, γιατί δείχνει ότι η Ε.Ε δεν είναι μόνο ένας χώρος κοινής αγοράς, αλλά είναι και ένας χώρος, στον οποίο ακολουθούνται κοινές αξίες και κοινοί στόχοι. Ανοιχτό είναι το ερώτημα, αν ο Χάρτης αυτός θα αποτελέσει τμήμα της νέας Συνθήκης. Η ελληνική άποψη είναι ότι πρέπει να αποτελέσει τμήμα της νέας Συνθήκης. Να γίνει δεσμευτικός, γιατί πέρα από την πολιτική σημασία του, που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τον καθιστά δεσμευτικό, πρέπει να είναι και νομικά δεσμευτικός.

Τέλος, θέλω να αναφέρω ότι η Επιτροπή παρουσίασε την Εκθεσή της για τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και ναυσιπλοΐας. Η Ελλάδα είχε αναλάβει πρωτοβουλίες σε αυτό το θέμα στο τελευταίο Συμβούλιο των Υπουργών Μεταφορών και με βάση αυτές τις πρωτοβουλίες είχε ληφθεί μια σειρά αποφάσεων, οι οποίες εγκρίθηκαν σήμερα από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Αυτά ήταν τα θέματα που συζητήθηκαν σήμερα.

Για το Μεσανατολικό και τα Δυτικά Βαλκάνια σας ενημέρωσα χθες. Τελευταία πληροφορία είναι ότι θα υπάρξει μια Σύνοδος Κορυφής, ως το πω έτσι, των πρωταγωνιστών του Μεσανατολικού, στο Σαρμ ελ Σεΐχ της Αιγύπτου, πιθανότατα αύριο, Κυριακή (15/10). Θα συμμετάσχουν ο κ. Κλίντον, ο κ. Αραφάτ, ο κ. Μπάρακ, ο κ. Μουμπάρακ και πιθανώς και κάμποιοι άλλοι.

Αυτά απο μέρους μου. Ακούω τις ερωτήσεις σας".

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων): Κύριε Πρόεδρε, σε αυτή τη Σύνοδο Κορυφής θα συμμετάσχει και ο βασιλιάς της Ιορδανίας Αμπντάλα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν το άκουσα, κ. Χατζόπουλε. Είπα "πιθανώς και κάμποιοι άλλοι". Για παράδειγμα, είναι ανοικτό το θέμα, αν θα συμμετάσχει η Ε.Ε. ή όχι.

ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΠΕ): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να υποβάλω δύο ερωτήσεις: Η πρώτη αφορά τη θεσμική μεταρρύθμιση της Ε.Ε. Σε αυτό το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έγιναν, πράγματι, βήματα σαφούς προόδου; Θα πάμε τελικώς στη Νίκαια για μια ισχυρή συμφωνία ή για μια συμφωνία με "εκπτώσεις" και ποια η ελληνική θέση πάνω σε αυτό;

Η δεύτερη ερώτησή μου αφορά το Χάρτη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπου στο παρελθόν από γερμανικά χριστιανοδημοκρατικά, κυρίως, κόμματα, ζητήθηκε η αναφορά για την Ε.Ε. ότι βασίζεται στη χριστιανική παράδοση της. Τελικά, υιοθετήθηκε ο όρος "πνευματική παράδοση". Ηρθε αυτό το θέμα προς συζήτηση; Εμείς, από ελληνικής πλευράς, θέλουμε να γίνεται αναφορά στη χριστιανική παράδοση της Ε.Ε.;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οσον αφορά την πρώτη ερώτησή σας: Σε αυτή τη Σύνοδο Κορυφής υπήρξε σαφής πρόοδος σε δύο θέματα. Στα θέματα της πλειοψηφίας, ομοφωνία ή ειδική πλειοψηφία και τα θέματα της ενισχυμένης συνεργασίας. Πιστεύω ότι εκεί βρισκόμαστε πολύ κοντά σε μια απόφαση και δεν θα υπάρξουν δυσκολίες για μια τελική απόφαση στη Νίκαια.

Είμαστε, όμως, αρκετά μακριά από μία απόφαση, σε σχέση με τα θέματα της Επιτροπής, της λειτουργίας της Επιτροπής και τα θέματα πόσες ψήφους έχει η κάθε χώρα. Ωστόσο, νομίζω πως έγινε ένα καλό ξεκαθάρισμα και τώρα είναι σαφείς οι απόψεις και αυτό βοηθά τη συζήτηση.

Εμείς πιστεύουμε ότι μια συμφωνία είναι σκόπιμη, γιατί πρέπει να προχωρήσει η διεύρυνση. Μας ενδιαφέρει η διεύρυνση και όσον αφορά την Κύπρο. Βέβαια, μια συμφωνία που μας συμφέρει και το "μας συμφέρει" σημαίνει την κατοχύρωση της δυνατότητας να έχουμε συμμετοχή στην Ε.Ε., να παίζουμε ρόλο στις αποφάσεις, να εκφράζουμε τη γνώμη μας. Δηλαδή, δεν δεχόμαστε όποια συμφωνία.

Οσον αφορά τη δεύτερη ερώτησή σας, θα ήθελα, πρώτα απ' όλα, να αναφέρω ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. είναι συντεταγμένος με έναν κάπως διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι είναι συνήθως οι διάφορες αναφορές στα ανθρώπινα δικαιώματα. Γιατί, ξεκινά από μια άλλη αντίληψη. Δεν περιέχει μια απαρίθμηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δικαιωμάτων του πολίτη, αλλά αναφέρεται και σε άλλες αξίες, όπως η αξιοπρέπεια του ανθρώπου, η αλληλεγγύη, τα πολιτικά δικαιώματα του πολίτη. Και αναφέρεται, επίσης, και σε ορισμένα θέματα που έχουν προκύψει με την τεχνολογική και κοινωνική εξέλιξη, π.χ. το δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου, που θίγει θέματα ιατρικής και βιολογίας (κατά πόσο μπορεί να γίνονται πειράματα και πότε χρειάζεται η συναίνεση του ατόμου). Ο Χάρτης αναφέρεται, επίσης, στην προστασία των δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα, στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και τονίζει ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του. Και όπως γνωρίζουμε, τον τελευταίο καιρό, ιδίως με την επέκταση που έχει πάρει η πληροφόρηση από τα ΜΜΕ, μερικές φορές ξεχνάμε ότι και ο κάθε άνθρωπος, ο κάθε πολίτης έχει έναν προστατευόμενο χώρο και ο χώρος αυτός χρειάζεται φύλαξη.

Το άρθρο 10 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων προβλέπει την ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας και αναφέρει ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Πιστεύω ότι αυτό ανταποκρίνεται σε αυτό που επικρατεί στην κοινωνική δομή της Ε.Ε. και τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της. Υπάρχουν πολλές θρησκείες, υπάρχουν πολλές απόψεις και όλοι πρέπει να μπορούν να εκφράζονται ελεύθερα.

ΡΟΥΜΠΑΝΗΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): *Κύριε Πρόεδρε, κατά πόσο η ελληνική πλευρά προβληματίζεται για το θέμα του βέτο;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν προβληματίζεται η ελληνική πλευρά. Εμείς έχουμε πάρει σαφέστατα θέση ότι στα θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα του βέτο και θα επιμείνουμε σε αυτό.

ΡΟΥΜΠΑΝΗΣ: *Δηλαδή, ομοφωνία;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ναι, ομοφωνία. Στην εισαγωγική παρέμβασή μου, επειδή αναφέρθηκα σε αυτό το θέμα πολύ συνοπτικά και θέλω αυτό να γίνει σαφές, επαναλαμβάνω ότι θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αρνησικυρίας σε μια ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα κοινής εξωτερικής πολιτικής και άμυνας.

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ): *Κύριε Πρόεδρε, στα ζητήματα της ειδικής πλειοψηφίας, αλλά και σε εκείνα της ενισχυμένης συνεργασίας, διατυπώνεται ένας αντίλογος ότι ενδεχομένως οδηγούμαστε σε μια Ευρώπη δύο ταχυτήτων με ορατό τον κίνδυνο "περιθωριοποίησης" των μικρών κρατών. Υπάρχει, κατά τη γνώμη σας, τέτοιος κίνδυνος;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Νομίζω ότι με τις προϋποθέσεις που θέτουμε, ο κίνδυνος αυτός των δύο ταχυτήτων περιορίζεται. Προϋπόθεση, για παράδειγμα, είναι ότι οι ενισχυμένες συνεργασίες πρέπει να είναι πάντα ανοικτές. Δεν μπορεί να μπουν τέτοιοι όροι που θα καταλήξουν στον αποκλεισμό ορισμένων κρατών ή δεν μπορεί να ορίζεται ότι θα συμμετέχουν μόνο ορισμένα κράτη. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο είναι ότι θα πρέπει πάντα να υπάρχει συνεργασία στην πρόοδο αυτής της ενισχυμένης συνεργασίας από πλευράς της Επιτροπής. Η Επιτροπή εκφράζει την Ε.Ε. Αρα, φροντίζει η Επιτροπή και κατ' επέκταση η Ε.Ε. στο να είναι η συνεργασία αυτή προς όφελος του συνόλου της Ενωσης.

Το τρίτο που επισημαίνουμε ότι πρέπει να παίζει ρόλο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε αυτή την απόφαση.

Και το τέταρτο, η πρότασή μας είναι (και η πρόταση πολλών άλλων χωρών) και πιστεύω πως θα είναι και η τελική πρόταση ότι θα πρέπει να συμμετέχουν, τουλάχιστον, οκτώ χώρες. Λοιπόν, οκτώ χώρες, σημαίνει ότι είναι μια πλειοψηφία των χωρών της σημερινής Ενωσης. Και πάντως, και στη μελλοντική Ενωση, θα είναι ένα σημαντικό ποσοστό.

Δύο ταχύτητες μπορεί να υπάρξουν και από τα πράγματα, χωρίς νομικές ρυθμίσεις. Νομίζω, όμως, πως οι ρυθμίσεις αυτές περιορίζουν αυτόν τον κίνδυνο.

ΚΩΣΤΑΝΤΑΤΟΣ (STAR): *Κύριε Πρόεδρε, αναφερθήκατε στην ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και θα ήθελα επ' αυτού περισσότερες πληροφορίες. Συγκεκριμένα, συζητήθηκε το θέμα του ορίου ηλικίας των πλοίων; Επίσης, θα ήθελα ένα σχόλιό σας για τη σύσταση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για τους εν Ελλάδι Αμερικανούς να προσέχουν τα ελληνικά πλοία, να ελέγχουν πού βρίσκονται τα σωστικά μέσα και να μην ταξιδεύουν τη νύχτα.*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Για το σχόλιο που μου ζητήσατε, θα σας πω πως αυτά είναι αστεία πράγματα. Τα ελληνικά πλοία είναι ασφαλή. Η ελληνική ακτοπλοΐα είναι ασφαλής και η κυβέρνηση παίρνει όλα τα μέτρα για να εξασφαλίσει την ασφάλεια αυτή. Δεν γνωρίζω αν έγιναν τέτοιες συστάσεις, αλλά τέτοιες συστάσεις είναι άνευ αντικειμένου.

Όσον αφορά την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας: Θέλω να σας αναφέρω το περίγραμμα που καθορίζει την πορεία της Ε.Ε. πάνω σε αυτά τα θέματα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέταξε μια έκθεση για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας. Σε αυτή την έκθεση υπάρχουν δύο κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στην ασφάλεια της θαλάσσιας μεταφοράς πετρελαίου, στους νηογνώμονες και στους ελέγχους των πλοίων από τις Αρχές των λιμένων. Αυτά είναι μέτρα που πρέπει να ληφθούν τώρα. Και με πρωτοβουλία της Ελλάδας, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια της θαλάσσιας μεταφοράς πετρελαίου, συμφωνήθηκε ότι επειδή το θέμα δεν αφορά μόνο τα πλοία της Ε.Ε., αλλά πλοία πολύ περισσότερων χωρών που κυκλοφορούν στις θάλασσες γύρω από την Ε.Ε., το θέμα αυτό πρέπει να συζητηθεί στο Διεθνή Οργανισμό Ναυτιλίας (IMO) και να πάει η Ε.Ε. με κοινή θέση. Διαμόρφωσε η Ε.Ε. κοινή θέση και άρχισαν οι συζητήσεις που

ελπίζουμε να καταλήξουν μέσα στο Νοέμβριο. Στις συζητήσεις αυτές προβλέπεται, κυρίως μεταξύ άλλων, να αναφέρεται ότι τα πετρελαιοφόρα πρέπει να έχουν διπλά τοιχώματα και ότι αυτό θα πρέπει να γίνει σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, αν δεν απατώμαι μεταξύ 2007 και 2010.

Το δεύτερο κεφάλαιο στο θέμα της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας αφορά νέες νομοθετικές πρωτοβουλίες της Ε.Ε., όπως ενίσχυση του ελέγχου της θαλάσσιας κυκλοφορίας, αναθεώρηση του καθεστώτος αστικής ευθύνης για ζημιές από ρύπανση από πετρελαιοειδή και κυρίως, δημιουργία μιας ευρωπαϊκής υπηρεσίας για την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας. Συμφωνήσαμε ότι μέχρι τέλος του χρόνου θα ληφθούν οι αποφάσεις για αυτά τα θέματα.

Πιστεύω, έτσι, ότι ένα θέμα που υπήρχε, εδώ και καιρό, στην Ε.Ε. και αφορά κυρίως την ποντοπόρο ναυτιλία, θα πάρει τέλος. Δηλαδή, θα θεσπιστούν όλοι αυτοί οι κανόνες που σας ανέφερα.

ΜΠΟΓΙΟΠΟΥΛΟΣ (ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ): *Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να θέσω δύο ερωτήσεις. Η πρώτη ερώτησή μου είναι η εξής: Αναφερθήκατε, προηγουμένως, στην ανάγκη προσδιορισμού του μέλλοντος σε ό,τι αφορά το χαρακτήρα της Ε.Ε. Πριν από λίγες ημέρες, το ένα δέκατο πέμπτο της Ε.Ε. είπε όχι σε μια βασική αφετηρία αυτού του μέλλοντος, στην ΟΝΕ. Αναφέρομαι στο όχι στο δημοψήφισμα της Δανίας. Θα ήθελα να σας ρωτήσω, αν αυτό το θέμα σας απασχόλησε και σε ποιό βαθμό και πώς εξετάζει η Ε.Ε. να το αντιμετωπίσει, αν εξετάζει κάτι τέτοιο.*

Η δεύτερη ερώτησή μου: Θα ήθελα να ξέρω ποια είναι η θέση της ελληνικής πλευράς στο αίτημα που διατυπώνεται, μετά από ομοφωνία, να δίνεται η δυνατότητα ενισχυμένης συνεργασίας σε πέντε μόνο κράτη μέλη της Ε.Ε.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είναι γνωστό ότι ο δανικός λαός δεν συμφώνησε στην ένταξη της Δανίας στην ΟΝΕ. Στη Δανία έχουν γίνει, επειδή αυτό προβλέπει το συνταγματικό καθεστώς τους, από το 1992, πέντε δημοψηφίσματα. Από αυτά, τρία ήταν θετικά για τη συμμετοχή στις διαδικασίες της Ε.Ε., ένα για την ΟΝΕ και ένα για τη Συνθήκη του Μάαστριχτ. Τα δύο τελευταία ήταν αρνητικά. Ως προς το δημοψήφισμα για τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, έγινε και νέο με θετική εξέλιξη. Οπως είπε ο Δανός Πρωθυπουργός, αυτή η άρνηση εκφράζει περισσότερο μια δυσπιστία για τις άμεσες εξελίξεις, μια ανησυχία, η οποία ωστόσο δεν αποκλείει στο μέλλον η Δανία να συμμετάσχει σε αυτές τις εξελίξεις.

Εμείς πιστεύουμε ότι για να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, για να μπορέσει η Ε.Ε. να ανταγωνιστεί τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία, για να μπορέσουμε να έχουμε μεγέθη σε οικονομικές δραστηριότητες που θα επιτρέψουν γρήγορους ρυθμούς ανάπτυξης και ανάπτυξης της τεχνολογίας, χρειάζεται η νομισματική ένωση, χρειάζεται η οικονομική συνεργασία.

Δεν γνωρίζω σε τι αναφέρεστε σε σχέση με την ομοφωνία. Η Γαλλία, όχι η Γαλλική Προεδρία, εξέφρασε την άποψη ότι στα θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας θα μπορούν να προχωρήσουν σε συνεργασία τρεις μόνο χώρες. Εμείς είμαστε πάρα πάρα πολύ αντίθετοι σε αυτή την άποψη.

ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΕΓΑ): *Κύριε Πρόεδρε, θα συναντηθείτε με τον κ. Κοστούνιτσα και τι αναμένετε από αυτή τη συνάντηση;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η συνάντησή μου με τον κ. Κοστούνιτσα θα πραγματοποιηθεί στις 15.30 τοπική ώρα (16.30 ώρα Ελλάδος). Θα σας ενημερώσω για τη συνάντησή μου εν πτήση στο ταξίδι της επιστροφής.

ΝΙΚΟΛΤΣΙΟΥ (ΒΡΑΔΥΝΗ): *Κύριε Πρόεδρε, σε σχέση με τα θέματα της ΚΕΠΠΑ. Όπως είναι γνωστό, βρίσκεται σε εξέλιξη η προσπάθεια για τη δημιουργία ευρωπαϊκής ταυτότητας ασφάλειας και άμυνας (ESDI). Κατά πόσο, πιστεύετε ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί και τι πρόκειται να γίνει με τη ΔΕΕ;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θέλω να σας θυμίσω ότι η εξέλιξη ήταν θετική, όσον αφορά την ESDI. Πριν τρία χρόνια, οι Αγγλοι ούτε το συζητούσαν και μετά έγινε η συμφωνία της Μ. Βρετανίας με τη Γαλλία (συμφωνία του κ. Μπλερ με τον κ. Σιράκ). Εγιναν, λοιπόν, θετικά βήματα. Έχουν γίνει Επιτροπές που εξετάζουν όλα αυτά τα θέματα. Πιστεύω πως βαθμιαία θα δημιουργηθεί –είναι και σκόπιμο να δημιουργηθεί– μια ευρωπαϊκή ταυτότητα ασφάλειας. Νομίζω ότι, όπως όλα, και αυτό χρειάζεται χρόνο. Πρέπει τα θέματα να ωριμάζουν. Και αυτό ωριμάζει.

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΠΕ): *Κύριε Πρόεδρε, αναβλήθηκε η αυριανή συνάντηση του κ. Παπανδρέου με τον κ. Τζεμ, λόγω κωλύματος του Τούρκου υπουργού Εξωτερικών. Εσείς έχετε μια πρόσκληση από τον Πρωθυπουργό της Τουρκίας κ. Μπουλέντ Ετσεβίτ. Υπό ποιους όρους και προϋποθέσεις, θα ανταποκριθείτε σε αυτή την πρόσκληση;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η συνάντησή μου με τον κ. Ετσεβίτ, εφόσον είναι μια συνάντηση που θα προκύπτει στο πλαίσιο μιας πολυμερούς συνεργασίας, θα έχει έννοια, εφόσον από τη συνάντηση αυτή προκύψουν θετικά αποτελέσματα για την πορεία των ελληνο-τουρκικών σχέσεων. Μέχρι σήμερα, το κλίμα που επικρατεί μπορεί να είναι πολύ καλύτερο από παλιά, αλλά δεν είναι ένα κλίμα που προδικάζει ότι μόνο και μόνο από αυτή τη συνάντηση θα προκύψουν δυνατότητες να επιλυθούν τα προβλήματα που υπάρχουν. Και όσον αφορά εμάς, το πρόβλημα, γιατί αυτό είναι για μας το πρόβλημα, είναι εκείνο της υφαλοκρηπίδας.

ΠΙΤΤΑΡΑΣ (NEW TEMPO): Κύριε Πρόεδρε, σήμερα φιλοξενείται στην εφημερίδα "Επενδυτής" μια σφυγμομέτρηση, σύμφωνα με την οποία το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων φαίνεται να εμπιστεύεται περισσότερο την Οργανωτική Επιτροπή, παρά την κυβέρνηση, σε ό,τι αφορά τη διοργάνωση και διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Μήπως σκέπτεστε κάποια φόρμουλα, ενδεχομένως ένα ενιαίο όργανο ή κάποιο υπουργείο Ολυμπιάδας;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν έχω στη σκέψη μου υπουργείο Ολυμπιάδας, γιατί κάθε χώρα έχει την ιδιαιτερότητά της και ξέρουμε όλοι ότι στην Ελλάδα για να λειτουργήσει ένα υπουργείο απαιτείται χρόνος. Εμείς θέλουμε να διαμορφώσουμε τις συνθήκες μιας ευέλικτης συνεργασίας ανάμεσα σε όλους τους πρωταγωνιστές. Πρέπει και οι πρωταγωνιστές να μάθουν σε αυτή την ευέλικτη συνεργασία. Είναι γνωστό ότι αργούμε να προσαρμοστούμε, αλλά προσαρμοζόμαστε τελικά και πετυχαίνουμε.

ΚΑΡΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ (ΤΑ ΝΕΑ): Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση της Προεδρίας στο ζήτημα των Επιτρόπων, πόσους και θυμάστε ποιους είχε μαζί της; Δηλαδή, πόσο περνάει αυτή η πρόταση;

Και μια δεύτερη ερώτηση: Αυτό τον προβληματισμό σας ότι κάποια στιγμή, έστω και μετά τη Νίκαια, πρέπει να ανοίξει η συζήτηση και εντός των "15" για το πού πάει η Ένωση και ποιο είναι το μέλλον που θέλουμε, συνάντησε ανταπόκριση; Δηλαδή, το είχαν και άλλοι αυτό το θέμα στο μυαλό τους;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το έχουν οι μικρότερες χώρες αυτό το θέμα στο μυαλό τους.

Όσον αφορά την πρόταση της Προεδρίας, μαζί με την Προεδρία συντάχθηκαν η Γερμανία, η Μ. Βρετανία, η Ιταλία και η Ισπανία, δηλαδή οι μεγάλες χώρες.

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το σχόλιό σας για τη στάση της Αλβανίας που φαίνεται να έχει σκληρύνει τις τελευταίες ημέρες και εν όψει των δημοτικών εκλογών που υπήρξαν κάποια προβλήματα στην Κακαβιά.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η σταθερή θέση μας για τις σχέσεις με όλες τις γειτονικές χώρες είναι ότι επιδιώκουμε τη συνεργασία. Οτι η συνεργασία αυτή πρέπει, και όσον αφορά την κοινωνία των πολιτών και τους πληθυσμούς, να είναι ακώλυτη. Οτι η συνεργασία αυτή προβλέπει πως όλοι, κι αν ακόμη βρίσκονται στην Ελλάδα, μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους. Και αν αυτό δεν συμβαίνει και η Ελλάδα θα πάρει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να υπάρχουν οι προϋποθέσεις ενός κράτους δικαίου και μιας σωστής λειτουργίας. Θα ήθελα να παρακαλέσω τον κ.

Παπανδρέου να σας δώσει και μια ενημέρωση για αυτό το θέμα, ώστε να ξέρετε επ' ακριβώς πώς έχει η κατάσταση.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Θα ήθελα να τονίσω ότι μεταφέραμε, ήδη, στις αλβανικές αρχές και την αλβανική κυβέρνηση ότι θεωρούμε και απαράδεκτες και μη φιλικές τις ενέργειες που προφανώς στόχο είχαν να παρεμποδίσουν πολίτες της Αλβανίας (οι περισσότεροι ελληνικής καταγωγής) να ασκήσουν το δημοκρατικό δικαίωμά τους στις εκλογές, να ψηφίσουν τους υποψήφιους της αρεσκείας τους. Θέλω να τονίσω ότι οι ενέργειες αυτές παραβιάζουν συμβατικές υποχρεώσεις της Αλβανίας απέναντι στη Διεθνή Κοινότητα, είτε είναι ο ΟΑΣΕ, είτε είναι η Ε.Ε. Έτσι, λοιπόν, είχα την ευκαιρία, χθες το βράδυ, να ενημερώσω όλους τους συναδέλφους μου για τις ενέργειες αυτές και βεβαίως, μεταξύ αυτών, και την προεδρεύουσα του ΟΑΣΕ.

Παρακολουθούμε με ιδιαίτερη προσοχή τις ενέργειες των αλβανικών αρχών. Η τελευταία πληροφόρηση είναι ότι τελικά από την Κέρκυρα, όπου υπήρχαν κάποια προβλήματα, πέρασε απέναντι το φέρι μποτ που μετέφερε ένα μεγάλο αριθμό ψηφοφόρων, μαζί και Έλληνες βουλευτές που πήγαν ως παρατηρητές. Και ότι στην Κακαβιά, μεταβιβάστηκαν οι ψηφοφόροι από ελληνικά σε αλβανικά λεωφορεία για να μεταβούν στον τόπο του προορισμού τους.

Θέλω να τονίσω ότι αναμένουμε με ιδιαίτερη προσοχή τη στάση των Αρχών, γιατί θέλουμε, όχι μόνο να υπάρξει ακώλυτη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των ψηφοφόρων, αλλά και ότι θα είναι καθοριστική η στάση τους και στις από εδώ και πέρα σχέσεις μας.

Θέλω ακόμη να τονίσω ότι η Ελλάδα προστατεύει ως αρχή το δημοκρατικό δικαίωμα όλων των μειονοτήτων να συμμετέχουν ενεργά στις κοινωνίες όπου ζουν. Θα αξιοποιήσουμε κάθε δικαίωμά μας, θεμιτό, νόμιμο μέσο, ώστε να προστατεύσουμε τα δικαιώματα της ελληνικής μειονότητας σε αυτή την περιοχή.

ΧΑΤΖΗΣΩΚΡΑΤΗΣ (ΑΥΓΗ): *Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως σήμερα κανείς δεν θα μπορούσε να πιστέψει ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων θα γινόταν ένα νομικά δεσμευτικό κείμενο που θα ενσωματωνόταν στο σώμα των Συνθηκών. Αυτό το θέμα, ως γνωστόν, παραπέμπεται στη Νίκαια. Μήπως υπάρχει σκέψη, τουλάχιστον αν δεν περάσει με αυτό τον τρόπο, τουλάχιστον δια του*

άρθρου 6 της ΕΣΔΑ... (δεν ακούγεται ευκρινώς) και πώς αυτή η συζήτηση πέρασε στον ελληνικό λαό, στις κοινωνικές οργανώσεις για να συμβάλλουν κι αυτές, από τη δική τους πλευρά, σε αυτό το θέμα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σήμερα δεν επρόκειτο να ληφθεί απόφαση αν ο Χάρτης θα αποτελέσει τμήμα της νέας Συνθήκης. Αυτό το θέμα θα

συζητηθεί στη Νίκαια. Η πρόβλεψη είναι ότι δεν πρόκειται να υπάρξει μια θετική απόφαση και ότι, αντίθετα, θα επικρατήσει η άποψη της αναβολής, για να εξεταστεί το θέμα στο σύνολό του επί Σουηδικής Προεδρίας, το πρώτο εξάμηνο του 2001. Αυτό είπε και ο κ. Σιράκ. Αρα, θα υπάρξει μια πολιτική διακήρυξη και μετά θα συνεχιστεί η συζήτηση αν θα είναι τμήμα της Συνθήκης.

Επαναλαμβάνω την ελληνική θέση που είναι ότι θα πρέπει ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων να ενσωματωθεί στο corpus των Συνθηκών. Εμείς, θεωρούμε ότι το κείμενο αυτό είναι καλό. Είναι σε ορισμένα σημεία πολύ καλό. Θεωρούμε, επίσης, ότι σε άλλα σημεία θα έπρεπε να είναι πιο αναπτυγμένο, πιο σαφές. Θα έπρεπε να αναφέρονται περισσότερες λεπτομέρειες για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη και κυρίως, στα θέματα κοινωνικής πολιτικής, προστασίας του καταναλωτή και προστασίας του περιβάλλοντος. Όμως, είναι μια πολύ καλή βάση και γι' αυτό χαιρετίζουμε αυτό το κείμενο.

Η εκπόνηση αυτού του Χάρτη, έγινε με έναν τρόπο πρωτόγνωρο για τα δεδομένα της Ε.Ε. Γιατί, δεν συμμετείχαν μονάχα κάποιοι εμπειρογνώμονες ή ειδικοί. Συμμετείχαν, πέραν από τους εκπροσώπους των κυβερνήσεων, εκπρόσωποι των εθνικών Κοινοβουλίων, καθώς και εκπρόσωποι ορισμένων κοινωνικών φορέων. Εγιναν ευρύτατες ακροάσεις και υπήρξε μια επεξεργασία που κράτησε πάρα πολλούς μήνες. Πιστεύω, λοιπόν, πως μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι το κείμενο αυτό εκφράζει τις κύριες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις στην Ε.Ε. Εκφράζει η διαδικασία σύνταξης του κειμένου τις κύριες πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις”.

Σας ευχαριστώ.